

işçi dayanışması

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Ekim 2010 • No:31

Demokrasinin Kaderi Sermaye Hükümetlerine Havale Edilemez!

Demokrasi, İşçiler Mücadele Ederse Genişler

12 Eylülde yapılan referandumun etkileri sürüyor, tartışmalar devam ediyor.

Hiç kuşku yok ki, işçi-emekçi kitlelerin büyük bir bölümü değişimden yana irade beyan etmiştir.

Bu, AKP'nin ve sermaye çevrelerinin niyetlerinden bağımsız olarak böyledir.

Emekçi kitleler demokrasinin sınırlarının genişlemesini istemektedirler.

Ancak hemen altını kalınca çizelim ki, demokrasinin kaderi patronlar sınıfının şu ya da bu kesiminin iyi niyetine havale edilemez.

AKP ve onun etrafında toplanmış sermaye çevreleri iktidardan daha fazla pay kapmak için "demokrat" pozları kesiyorlar. Rakiplerini geriletmek için emekçi kitlelerin desteğini almaya çalışıyorlar. Getirilen kısmi demokratik iyileştirmelerin nedeni de budur. Fakat bu değişiklikler yeterli değildir!

Yapılan anayasa değişikliğiyle birlikte kamu emekçilerine grevsiz de olsa "toplu sözleşme" hakkı tanındı. Kamu emekçileri, disiplin cezası almaları durumunda yargı yoluyla haklarını arayabilecekler, bunun önü açıldı.

Genel grev, dayanışma grevi, siyasi amaçlı grev anayasal düzeyde yasak olmaktan çıkartıldı. Toplu sözleşmelerin tıkanması sonrasında çıkılan grevlerde, işyerinde oluşacak maddi zararın sorumluluğunun sendikalara yıkılmasını içeren madde kaldırıldı. Emeklilere de kamu emekçilerinin "toplu sözleşme"sinden yararlanma hakkı tanındı.

Bir kez daha vurgulayalım: Bunlar olumludur, ama yeterli değildir! İşçi sınıfının örgütlenmesinin önündeki engeller yerli yerinde durmaktadır. 12 Eylül 1980 faşist cuntasının yaptığı 1982 Anayasası genel çerçevesiyle hâlâ yürürlüktedir.

Yapılan kısmi iyileştirmelerin hayat bulması için kanunlarda ve iş yasalarında değişikliklere gidilmesi gerekiyor.

devamı arka sayfada

yor.

Daha da önemlisi sınırsız örgütlenme, grev, basın ve toplanma özgürlüğünün önünün açılması gerekiyor.

İşte tam da bu noktada sendikalara büyük görevler düşüyor.

Sendikalar, genel grev, dayanışma grevi ve siyasi amaçlı grevin yasak olmaktan çıkartılmasını ve diğer olumlu değişiklikleri önemsemeli, bu kapsamda yasalar-daki engellerin temizlenmesi için de genel bir kampanya başlatmalıdırlar.

Sendikalar, şikâyetlenerek ve demokrasinin kaderini sermaye hükümetlerine havale ederek zaman tüketemezler!

İşçilerin örgütü olan sendikaların öylece hiçbir şey yapmadan kös kös oturma hakları yoktur!

Yapılan değişikliklerin hayat bulması, işçi sınıfının örgütlenmesinin önünü açacak şekilde anayasanın kökten değiştirilmesi için işçiler mücadeleye çekilmelidir.

Sendikalarımızın tepesine çöreklenen bürokratların içi boş nutuklarına karnımız tok!

Sendikalar tez zamanda eyleme geçmelidirler!

Biz işçiler her türlü anti-demokratik uygulamaya son verilmesini, işçi sınıfının örgütlenmesinin önündeki engellerin kaldırılmasını istemeliyiz.

İş yasalarını işçi kurullarının hazırlamasını talep etmeliyiz, bunu anayasaya yazdırmak için mücadele etmeliyiz.

Patronlar ayrı bir sınıftır ve çıkarları işçilerinkinden başkadır. Bizler kendi sınıfımızın çıkarları için mücadele etmeliyiz!

Mücadele tarihimize dönüp bir bakalım: Patronlar sınıfı ve onların hükümetleri işçileri çok sevdiikleri için haklar bahsetmezler! Türkiye'den üç örnek verelim:

1946'da, çok partili sisteme geçildikten sonra sendikaların kurulmasına ve örgütlenmesine izin verildi. Ancak hem toplu sözleşme hem de grev yapmak yasaktı. Ama mücadeleciler sendikacılar ve işçiler bu yasakları bahane edip geri durmadılar. Yasaklara rağmen 1963'te "hak verilmez alınır" şiarıyla başlayan Kavel direnişi kazanımla sonuçlandı ve devlet hem toplu sözleşme hem de grev hakkını tanımak zorunda kaldı. Buna "Kavel Maddesi" denecekti.

Keza 1980 sonrasında başlayan NETAŞ grevi de bir

başka örnektir. 1980 sonrasında, mücadeleden yan çizenler, 12 Eylül faşist anayasasını ileri sürerek şunu söylüyorlardı: "Bu yasalarla grev yapmak imkânsızdır."

Oysa yasaların kendi başına bir hükmü yoktur.

Yasalar işçileri kendiliğinden harekete geçirmez.

İşçileri harekete geçiren işçilerin örgütlü olmasıdır.

Ve mücadele etmeden yasaklar aşılamaz!

Bunun bilincinde olan mücadeleciler işçiler ve sendikacılar 12 Eylül'ün yasaklarına meydan okuyarak greve çıktılar.

93 gün süren NETAŞ grevi başarıyla sonuçlandı ve büyük etki yarattı.

12 Eylül'ün işçi sınıfı üzerinde yarattığı moral bozulğunun dağılmasında önemli bir rol oynadı.

1990'lar boyunca, memurların sendika kurması yasak olmasına rağmen, örgütlenen kamu emekçilerinin direngen mücadelesi bir başka örnektir.

İşçiler haklarını mücadele ederek almışlar, mücadele ederek kullanmışlar ve mücadele ederek korumuşlardır.

Örneğin, sendikalı olmak her işçinin yasal hakkıdır. Ancak UPS, Rimaks, Mutaş, Çel-Mer, Çizmece Gıda vs. işçileri yasal haklarını kullandıkları için işten atıldılar. Demek ki, mevcut haklarımızı hayata geçirebilmek için bile mücadele vermek zorundayız.

Yani kendi çıkarları için anayasada değişikliğe giden AKP hükümeti, işçilerin haklarını kendiliğinden veremeyecektir. Üstelik bir kez daha, patronların talepleri üzerine kıdem tazminatının kaldırılması gündeme alınmıştır. Sırada diğer saldırılar vardır.

İşçi sınıfına dönük saldırıları geri püskürtmek, demokrasinin sınırlarını genişletmek, hak ve özgürlüklerin önünü açmak, sendikal ve siyasal yasakları kaldırmak, iş yasalarını işçi kurullarının hazırlaması talebini yükseltmek için mücadeleyi büyütmeliyiz.

Sendikalı ve sendikasıız işçileri bu talepler etrafında mücadeleye çekecek sendikalarımıza büyük görevler düşüyor. Sendikalar görev başına! ■

Acil Taleplerimiz İçin Mücadeleye!

- İşten atmalar durdurulsun, iş saatleri düşürülsün, herkese iş!
- Ücretsiz izinler ücretli izinlere çevrilsin!
- Herkese iş güvencesi sağlansın!
- Sendikasıız çalıştırmaya son!
- Asgari ücret vergi dışı bırakılsın, vergiler patronlardan kesilsin!
- İşçilerin kredi kartı, elektrik, su ve doğalgaz borçları silinsin!
- Elektrige, gaza ve suya zamlar durdurulsun, yapılan zamlar geri alınsın!
- Gıda fiyatları ucuzlatılsın!
- Ev kiralari dondurulsun!
- Emekçilere parasız sağlık, eğitim, konut ve ulaşım!
- Patronların muhasebe defterleri işçilere açılsın! Üretimde işçi denetimi!
- Kriz gerekçesiyle kapatılan veya tensikata uğrayan fabrikalar işçilerin yönetimine!
- İşsizlik sigortası fonu işçi yönetimine!
- İşsizlik sigortası ödeneği iş buluncaya kadar ödensin!

İşçilerin Uluslararası Dayanışması Neden Önemlidir?

Sermaye sınıfının dünyamıza hâkim olduğu günden bugüne, üretim de her geçen gün uluslararası bir boyut kazandı. Patronlar, pazarlarını büyütmek ve dolaşısıyla kârlarına kâr katmak için, dünyanın en ücra köşelerine kadar yerleşmekten bir an olsun geri durmadılar. Bizzat kendimiz şöyle bir etrafa baktığımızda, petrol şirketlerinden otomobil fabrikalarına, hipermarketlerden hazır giyim markalarına sanayi bölgelerindeki pek çok şirketin uluslararası dev tekellere ait olduğunu görürüz. Hepimizin bildiği gibi üretim küresel bir nitelik kazanmıştır ve bundan geriye dönüş yoktur. Artık en ufak bir malın üretimi dahi, çeşitli ülkelerdeki işçilerin ortak çalışmasıyla gerçekleştirilmektedir. Onlarca ülkeden yüz binlerce işçi, UPS, Ford, Mercedes, IBM, Coca Cola, Shell, Toyota, Arçelik, General Motors, AEG, gibi tekellerin bünyesinde çalışmaktadır.

Dünyadaki üretimin büyük çoğunluğunu elinde tutan dev tekeller olunca, işçi sınıfının mücadelesi ve örgütlenmesi de bu tekellere karşı ve uluslararası çapta olmak zorundadır. İşçi sınıfının örgütlenme ve mücadelesinin ulusal sınırları aşması, sermayenin uluslararası bir boyut kazanmasının ve tekelleşmesinin getirdiği zorunlu bir sonuçtur. Bu mücadele, sendika bürokratlarının ileri sürdüğü gibi, “imkânlarımız yok”, “çok zor”, “olanaksız” denilerek ikinci plana atılacak bir mücadele değildir. Dev tekeller din, dil, ırk ve renk ayrımı yapmadan dünyadaki sınıf kardeşlerimizle birlikte bizleri de aynı sömürüye tâbi tutmaktadırlar. Bizler de bu sömürüye karşı, dünya işçilerinin bir parçası olarak, ortak örgütlenme ve mücadeleye ilgisiz kalamayız, kalmamalıyız. İş güvencemizi ve haklarımızı sermayenin saldırılarından koruyabilmemizin tek yolu, uluslararası çapta örgütlenmekten, uluslararası mücadeleyi yükseltmekten ve dünya işçileriyle omuz omuza dayanışma içinde olmaktan geçiyor.

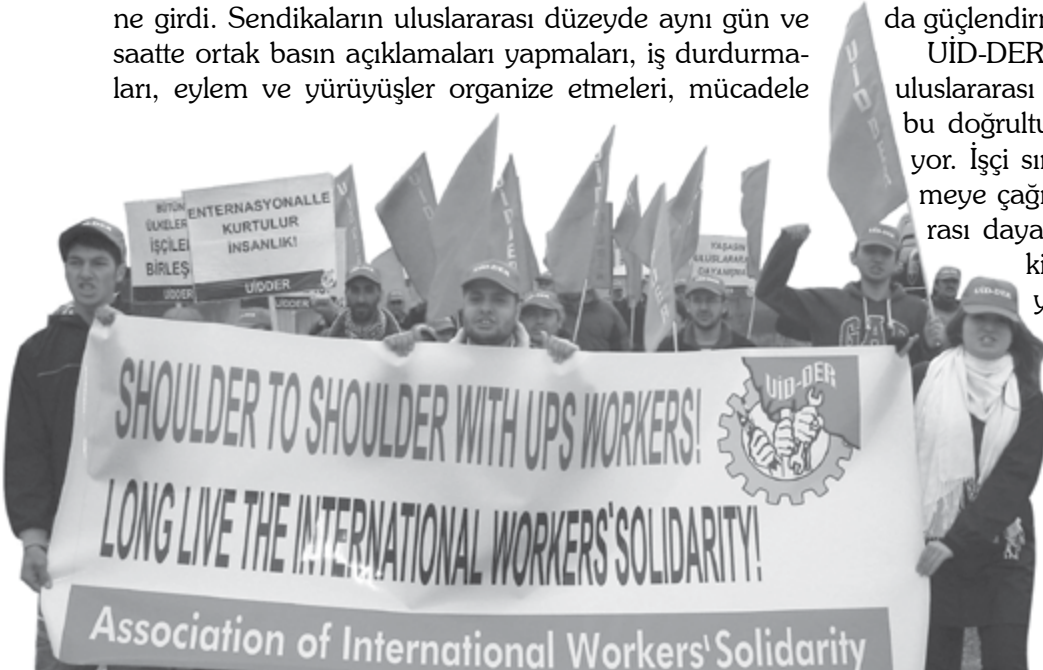
Türkiye’de son zamanlarda yapılan birçok eylem ve örgütlenme uluslararası dayanışmaya sahne oldu. Yerli ve yabancı firmalara (Novamed, Sinter, E-Kart, Desa, Tekel, Rimaks ve UPS) karşı yapılan eylem ve örgütlenmeler ulusal sınırları aşarak, dünya işçilerinin gündemine girdi. Sendikaların uluslararası düzeyde aynı gün ve saatte ortak basın açıklamaları yapmaları, iş durdurmaları, eylem ve yürüyüşler organize etmeleri, mücadele

eden işçilerde, “çıkarlarımız dünya işçileriyle ortaktır”, “kazanmak için dünyanın her ülkesinde güçlü bir işçi dayanışması olmalıdır” düşüncesini doğurmaktadır. En son örnek, Uluslararası Taşımacılık Sendikası ITF’in, UPS işçileriyle 1 ve 15 Eylül günlerini Küresel Eylem Günü ilan ederek örgütlü olduğu 154 ülkede, sendika ve işçi örgütlerine ortak eylem ve dayanışma çağrısında bulunması oldu. Henüz yetersiz de olsa bu tür eylemler yaygınlaştıkça işçilerin kazanma gücü ve kendine güveni artacak, patronlarınsa kaybetmesi kolaylaşacaktır. Bilinçli işçilerin görevi, böylesi mücadelelerin kazanımla sonuçlanması için uluslararası kampanyaları, eylemleri ve grevleri daha da güçlendirmektir.

Dünyadaki işçilerin çalışma ve yaşam koşulları giderek kötüleşmektedir. Dev tekeller ülke ayrımı yapmadan hükümetlere baskı yapmakta, işçi sınıfının örgütlenmesini engellemekte, ücretleri düşürmekte, on binlerce işçiyi işten atmakta, esnek çalışma ve taşeronlaştırmayı yaygınlaştırmakta, hatta mücadeleciler sendikacıların önünü suikastlarla kesmeye çalışmaktadırlar. Ekonomik kriz bahanesiyle sermaye, ülke ayrımı yapmadan bütün işçilerin haklarına, sendikal örgütlenmelerine yönelik saldırıları arttırmıştır. Örneğin Avrupa ülkelerinde de işsizlik yükseliyor, emeklilik yaşı arttırılıyor ve sosyal haklar yok ediliyor. Bu nedenle haklarımızı korumak ve yeni haklar kazanmak için bütün işçilerin ulusal sınırları aşan mücadeleye atılması günümüzde acil bir zorunluluk haline gelmiştir.

Hatırlayalım “8 saatlik işgünü” mücadelesi, kadın işçilerin “eşit işe eşit ücret talebi” veya sendikal hakların kazanılması uluslararası mücadelelerle başarılmıştı. Bugün de Türkiye’de, Amerika’da, Yunanistan’da, Çin’de, Güney Afrika’da, Yeni Zelanda’da kısacası bütün dünyadaki işçilerin, taleplerini kan emici patronlar sınıfına kabul ettirebilmesi ancak sınırları aşan birleşik mücadeleden geçiyor. Dev tekeller dünya işçi sınıfını bir ahtapotun kolları gibi sarıp, sömürmektedir. Bu sömürü zincirini kırıp parçalamak için ortak örgütlenmeli, mücadelemizi hem ulusal ve hem de uluslararası anlamda daha da güçlendirmeliyiz.

ÜİD-DER kurulduğu günden bu yana işçi sınıfının uluslararası dayanışmasına dikkat çekiyor ve işçilerin bu doğrultuda örgütlenmesine özel bir önem veriyor. İşçi sınıfını ve sendikaları bu yönde örgütlenmeye çağırıyor. Günümüzde işçi sınıfının uluslararası dayanışma ve mücadelesi o denli önemlidir ki, ekonomik kazanımların yanı sıra, dünyamızda yaşanan haksız savaşlara dur demek, krizlerin bedelini ödememek ve çevre felâketlerini önlemek için dünya işçilerinin ortak mücadele vermesi gerekiyor. İşçi sınıfı uluslararası bir sınıftır ve mücadelesi de uluslararası olmalıdır.

Mücadele Eden UPS İşçilerinden Mektup

■ Bir grup UPS direnişçisi

Biz UPS işçileri insanca bir yaşam ve daha iyi bir gelecek için sendikamız olan TÜMTİS'te örgütlendik. Sendikal faaliyet duyulunca patron işçi çıkartmaya başladı.

Sendikalaşmanın duyulması üzerine paçaları tutuşan patron ve yönetim, o güne kadar vermediği haklarımızı vermeye başladı. Örneğin, o güne kadar resmi ve dini bayramlarda fazla mesai ücreti almadan çalışıyorduk. Sendikalaşmayı durdurmak için şimdi bayramlar tatil yapıldı. Yemeklerimiz, molalarımız ve diğer birtakım sorunlarda iyileştirmeler oldu.

Fakat ilerleyen günlerde sendikal çalışmayı durdurmak için gruplar halinde işçi çıkartmaya başladı. İşten atılan işçiler olarak Mahmutbey, Kurtköy ve İzmir aktarma merkezlerinin önünde direniş başlattık. Direniş süresi boyunca patronun bir sürü saldırısına maruz kaldık. Polisin gazlı coplu saldırısıyla karşılaştık. Sürekli karakollara çağrıldık, zorla gözaltına alındık. Burada devletin ve polisin kimi koruduğunu ve yasaların kimlerden yana olduğunu gördük.

Direniş süresi boyunca ailelerimizi bu işin dışında tut-

madık. Yürüyüşlere, basın açıklamalarına, birçok eyleme ve direniş gecesine ailelerimizi de kattık. Şimdi bunun önemini daha iyi anlıyoruz. Direniş süresi boyunca uluslararası destek de hiç eksik olmadı. 1 ve 15 Eylülde 154 ülkede, yüzünü görmediğimiz ve adını dahi bilmediğimiz işçi kardeşlerimiz bizim için eylem yaptılar. Mücadelemizi daha da ileriye taşıdılar. 9 Ekimde Avrupa'dan gelen işçi ve sendikacı kardeşlerimiz bir kez daha uluslararası işçi dayanışmasının önemini bizlere gösterdiler. Bizler direnişe çıkmadan önce bir sınıf olduğumuzu hatta uluslararası bir sınıf olduğumuzu bilmiyorduk. Sendikanın ne olduğunu dahi bilmiyorduk. Ama şimdi bilinçlendik ve işçilerin bilinçlenmesinin ve örgütlü olmasının ne kadar önemli olduğunu gördük.

Bütün işçiler mücadele etmeli ve sendikalarında örgütlenmelidirler. Bizler bunu direnişimiz sayesinde gördük yaşadık. Tüm sınıf kardeşlerimizi sadece UPS direnişine değil, sınıf mücadelesine davet ediyoruz. Birleştirmizde neler yapabileceğimizi biliyoruz. Bu yüzden tüm işçi ve emekçi kardeşlerimizi birlik olmaya çağırıyoruz. Bu vesileyle, yanımızda olduğu için ve sesimizi duyurduğu için de UİD-DER'e teşekkür ediyoruz. ■

Mersin Limanından İşçilerin Öfke Sesi Geliyor!

■ Mersin'den UİD-DER'li işçi ve öğrenciler

Mersin Limanı 21 Eylülde yine işçilerin sloganlarıyla minledi. Nedeni ise MPO işçilerinin TÜMTİS'teki örgütlülüklerinin patron tarafından tanınmamasıydı. Liman direnişinin bitimine yakın kurulan MPO firması, Akan-Sel Nakliyat'ın yükleme-boşaltma işini devralarak, aynı işi, aynı işçilerle ve aynı makinelerle yapmaya başladı. Ancak işçilerin TÜMTİS'teki örgütlülüklerini tanıma konusunda oldukça inatçı davrandı. TÜMTİS Çalışma Bakanlığına başvuru yaptığında işçilerin hepsi Akan-Sel'de çalışıyorlardı. Akan-Sel firmasında TÜMTİS'li işçiler toplu iş sözleşmeli düzende çalışırken, aynı işçiler MPO'da bu haklarından yararlanamıyorlar.

TÜMTİS'li işçiler öfkeliydiler. Öğle yemeği saatinde içeriden alkışlarla, sloganlarla Limanın A kapısına doğru

yürüyüşe geçtiler. Gerçekleştirdikleri basın açıklamasına, diğer vardiyadaki işçi arkadaşları, çeşitli sendikalardan yöneticiler, UİD-DER ve emekten yana çevreler de destek verdiler. İşçiler, sendikalı ve toplu sözleşmeli çalışmanın en doğal hakları olduğunun altını çizdiler. Eylem sonrasında işçilerle sendikaya giderek sohbet ettik. Bizlere ertesi gün yapılacak mahkeme duruşmasının da bu işi çözmeye yetmeyeceğini, ancak korkmadan ekmeğinin peşinde giden işçilerin kararlılığının bu işi çözeceğini söylediler. Bir işçi arkadaşımız, "Ekmeğe mücadelesi kararlılık ister, yürek ister. Bizler de limandaki tüm işçiler için mücadelede birlik olmak zorundayız. Bu sorun sadece bizim sorunumuz değil, bugün birçok işçinin sorunu ve bu durumda dayanışmayı büyütme zorundayız" dedi. ■

Rimaks Direnişi Sona Erdi

11 Ağustosta başlayan Rimaks direnişi 4 Ekimde bitti. Tuzla ve Bartın'daki işçilerle yapılan toplantıda TEKSİF sendikası örgütlenme uzmanı Asalettin Aslanoğlu, patronla kabul edilen anlaşmayı işçilere açıkladı. Yapılan anlaşmaya göre işbaşı yapmak isteyen işçiler işe geri dönecek. Ancak patron, daralma gerekçesiyle, işe geri alınan işçi kadar, son giren işçiden başlamak üzere işçi çıkartacağını belirtmiş. Bu durumda direnişte olan, sendikali, sendikasız işçi fark etmiyor. İşbaşı yapmak istemeyen işçilere patron 6 aylık ücret tutarında ceza ödeyecek ya da isteyen olursa 4 aylık ücret ödenecek ve taşeronda çalışmaya devam edip daha sonra ana firmaya geçebilecek.

Fabrika önünde kurulan direniş çadırı kaldırıldı ve iki öncü işçi hariç direnişteki diğer işçiler işlerine geri döndüler. 52 gün süren direniş boyunca işçilerin hangi dersleri çıkardığını sorduğumuzda, şu yanıtı verdiler. "Sınıf dayanışmasının önemini, kardeşliği anladık. 52 gün boyunca güzel şeyler yaşadık, kelime bulamıyoruz anlat-

mak için. Kendi ayaklarımızın üzerinde durmayı öğrendik. Her şeyin başında disiplinin geldiğini gördük. Direnişin sadece Rimaks'ta değil, başka yerlerde de olduğunu, herkesin sorununun aynı olduğunu, bizimkinden farklı olmadığını öğrendik. ÜİD-DER'in yolunu öğrendik. Şartlar ne olursa olsun ayrı fabrikalarda da olsak işçinin işçiden başka dostu olmadığını, hiç kimsenin bireysel olarak bir şey elde edemeyeceğini, birleşmemiz gerektiğini öğrendik. Din, dil, ırk ayrımı olmaksızın mücadele etmemiz gerektiğini öğrendik. Mücadele ettiğimizde bir şeyler elde edebildiğimizi gördük."

Rimaks işçilerinin şimdiki durumda olmaması, yani patronun "direnişçileri alırım ama yeni işe aldıklarımın bir o kadarını da atarım" dayatmasını yapamaması için uzun soluklu ve daha örgütlü bir mücadele yürütülmesi gerekiyordu. Ama böyle bir mücadele için, kâğıt üzerinde sendikaya üye olmayı aşan, uzun hazırlıkları gerektiren bir örgütlenme şarttır. Rimaks işçileri bundan sonraki süreçte patronun dayatmalarını kabul etmek istemiyorsa, daha fazla örgütlenmeleri ve mücadeleyi elden bırakmamaları gerekiyor. ■

Gebze Havzasında İşçi Direnişleri Devam Ediyor

Mutaş İşçileri Direnişte: Mutaş işçilerinin 26 Ağustosta başlayan direnişi ikinci ayına giriyor. BMİS'te sendikalaştıkları için işten atılan 7 işçiden sonra, Mutaş patronu 28 Eylül ve 4 Ekimde toplam 16 işçiyi daha tazminatsız olarak işten attı. İşten atılmaları boyun eğmeyen işçiler, mücadelelerine kararlı bir şekilde devam ediyorlar. Mutaş patronu, polis eşliğinde fabrikaya toplam 25 işçi alarak üretimi devam ettiriyor. Direnişteki Mutaş işçileri haklarını alana kadar mücadelelerini sürdüreceklerini ifade ediyorlar.

Çizmecı Gıda İşçileri Direnişe Başladı: Yaklaşık 220 işçinin çalıştığı Çizmecı Gıda'da, 150 işçi, çalışma koşullarını düzeltmek ve maruz kaldıkları kötü muameleye bir son vermek için Tek Gıda-İş sendikasına üye oldu. İşten atılan işçiler direniş başlattılar. Direnişte olan bir işçinin söyledikleri işyerindeki tabloyu net bir şekilde özetliyor: "Patron önümüze Kuran'ı koydu ve el basıp sendikaya üye miyiz değil miyiz diye yemin etmemizi istedi. Biz kabul etmedik. Sonra önümüze üzerinde performans düşüklüğü nedeniyle işten atıldığımızın yazılı olduğu bir kâğıt koyup imzalamamızı istedi. Bu kâğıtları imzalamayı da kabul etmediğimiz için bizi işten attı. Ama patron bizi performans düşüklüğü nedeniyle değil sendikaya üye olduğumuz için işten attı, biz bunu biliyoruz. Üyeliğimizin tamamlanmasıyla işten atılmaların başlaması aynı güne denk gelmişti zaten. Asgari ücretin de altında bir maaşla çalışıyoruz. Zam falan da alamıyoruz. İşçiye zaten insan muamelesi yapılmıyor. Günde sadece 30 dakika molamız var. Sürekli hakaretlere uğruyoruz. Biraz hakkımızı istesek dinsizler, imansızlar demeye başlıyor. Kendisi 540 liraya işçisini çalıştırırken Müslümanlıktan bahsediyor. Zaten herkeste bir

huzursuzluk vardı ve sabrımızın sonuna gelmiştik." Çizmecı Gıda işçileri direnişlerine kararlı bir şekilde devam ediyorlar.

İleri Elektrokimya İşçisi Hakları İçin Direnişe Geçti: İleri Elektrokimya fabrikasında haksız bir şekilde işten atılan Saim Karaçay, direnişe geçerek patronun saldırısına karşı mücadele veriyor. Saim Karaçay, 4 Ekim Pazartesi günü hiçbir gerekçe gösterilmeden ve tebligat yapılmadan işten çıkartıldı. Karaçay, İzmit SGK müdürlüğüne giderek şikâyet dilekçesi verdi ve patronun kendisini tebligatsız işten attığını ve fabrikaya alınmadığını belirtti. Karaçay, fabrika önünde "Haksız Yere İşten Atıldım, Hakımı İstiyorum" yazılı döviz açarak direnişe geçti. Durumdan haberdar olan biz ÜİD-DER'li işçiler de işten atılan işçi arkadaşımıza destek vermek üzere fabrika önüne gittik. Direnişçi işçi, patronunun yaptığı tüm haksızlıklara karşı çıkmış ve bu tutumuyla diğer işçi arkadaşlarına da örnek olmuştur. Karaçay direnmeye devam ediyor. İleri Elektrokimya işçisi işten atılmaları sessiz kalmamalı ve arkadaşlarına sahip çıkmalıdır. Bizler de sınıf dayanışmasını büyütelim ve direnişçi işçiyi yalnız bırakmayalım. ■

İşçilerden Mektup: Brillant'ta Mücadeleyle Değişenler!

■ Brilliant'tan bir grup işçi

Merhaba işçi kardeşler. Bizler Brilliant'tan bir grup işçi olarak bu mektubu kaleme alıyoruz. Sorunların had safhaya ulaştığı bu işyerinde, bugüne kadar binlerce işçi arkadaşımız işten atıldı. Yüzlercesinin tazminatı bile ödenmedi. Bir o kadarı da baskılara dayanamadığı için işten ayrılmak zorunda kaldı.

Şimdi gelinen aşamada Brilliant'ın pek de alışık olmadığı bir olayla karşılaştık. 30 Temmuzda ücretlerin ödenmemesine tepki olarak iş bırakma eylemi yapıldı ve bunun üzerine hemen maaşlar yattı. Fakat maaşların yatmasıyla birlikte sesini çıkaran işçileri işten atmaya başladılar. Kimisini ayak oyunlarıyla, kimisini ise yaka paça işten attılar.

Yıllarca bizlerden daha çok iş isteyen, daha çok mesaiye kalmamızı isteyen, ömrümüzden çalan işçi düşmanı patron, bizler hakkımızı istemeye başlayınca arkadaşlarımızı haksız yere işten attı. Ama arkadaşlar bu haksız çıkışları kabul etmediler, bu durumu protesto etmeye başladılar. Elleri dövizlerle ve megafonlarıyla işyeri önüne geldiler, direniş başlattılar.

Bir anda şok olan yönetim, servisleri içeri almaya başladı. İşçilerle dışarıdaki arkadaşların ilişkisini koparmak için her yola başvurdu. İşte bu süreçte biz işçilere yıllarca kan kusturan bu yönetimin ne kadar ödleğ olduğunu görmüş olduk. Meğerse onların dayanılmasının tek sebebi bizim sessizliğimizmiş!

İşçi arkadaşlarımızın eylemlerinden sonra maaşlar düzenli ödenecek diye listeler asılmaya başlandı. Beylikdüzü'ndeki işyerinde işten atılmalar durduruldu, fakat Kı-

raç'taki fabrikada devam ediyordu. Bu arkadaşların o fabrikaya da gitmesiyle orada da işten atılmalar durdu, fakat şüphesiz geçici olarak durdu.

Şimdi işten atılmak istedikleri işçiler üzerinde psikolojik baskı kurmaya, çalıştıkları bölümleri sıklıkla değiştirme-ye başladılar. Başka bir önemli şey ise, eskisi gibi işçilere karşı acımasız davranmıyorlar. Daha da önemlisi şeffelin fiyatı bozuldu.

İşçi kardeşler, eşek gibi çalışmamıza rağmen adam muamelesi görmediğimiz bu işyerinde, direnen arkadaşların çabası bile ne kadar değiştirdi bazı şeyleri. Buradan bir ders çıkarmamız gerekiyor. Demek ki biz işçiler mücadele etmediğimiz sürece ezilmeye, horlanmaya, köle muamelesi görmeye mahkûmuz. Gelin adam gibi çalışmak, insan gibi maaş almak ve insan muamelesi görmek için birlikte mücadele edelim. Bizim sırtımızdan asalakların beslenmesine müsaade etmeyelim! ■

Hacettepe Hastanesi İşçisi Koyun Değildir!

■ Hacettepe Hastanesinden bir grup işçi

Geçtiğimiz haftalarda Hacettepe Hastanesi taşeron işçileri olarak bir buçuk aydır alamadığımız ücretlerimize karşılık üç gün boyunca eylem yapmıştık. Eylem sonunda ücretlerimizin yatmasını sağlamıştık. Eylemden sonra birkaç gün süren bir sessizlik başladı. Sessizliğin ardından yönetim hepimizi tek tek çağırarak yazdıkları tutanaklara savunma istedi. Bu eyleme hazırlanırken böyle saldırılarla karşılaşabileceğimizi biliyorduk ve bu durum bizim için sürpriz olmadı. Yazılan savunmalarda kimi arkadaşımız eyleme katılma nedenini ve haklılığını yazarken, kimi arkadaşımız da özür diledi. Ama büyük çoğunluğumuz ağız birliği yapıp suçlamaları kabul etmediğimizi bildirdik. Bu birliktelik müdürü ve yandaşlarını oldukça sinirlendirdi. Bize "koyun" olduğumuzu söyleyip hepimizin aynı şeyi yazdığını ifade ederek öfkelerini yansıttılar. Ama hepimiz ağız birliği edip elaman dileseydik ve nedamet getirseydik eminiz o zaman bize "koyun gibisiniz, hepiniz aynı şeyi yazmışsınız" demeyeceklerdi ve çok memnun olacaktı. Onlar da çok iyi biliyor ki bizim yaptığımız sürüye katılmak değil örgütlü hareket etmektir!

Bu eylemi hep birlikte yaptık ve ücretlerimizi almamızın yanı sıra ve daha da önemlisi örgütlü davrandığımızda ne kadar güçlü olduğumuzu görebildik. Yapılan bu baskılar ve saldırılar devam edecek. Yaşadığımız örneklerle gördük ki **birlikte hareket edince güçlü olabiliyor ve saldırılara karşı dik durabiliyoruz.** Bundan sonra yapılacak saldırıların yer ve bölüm değişikliklerinin dozu bizim ne kadar bir arada durabildiğimize bağlı olacaktır. Şimdiye kadar kazandık ama şimdi işverenin bu baskılarına boyun eğerek ve örgütlülüğümüzden taviz verirsek kazandığımızdan daha çoğunu kaybederiz. Biz işçiler aylarca maaşımızı vermeyecek bizi konu komşuya, çocuğumuza, eşimize karşı mahcup eden, her türlü tavrıyla bizi insan yerine koymadığını belli eden, "ayağını denk al, gözünün yaşına bakmadan atarım işten, sürünürsün" diye tehdit eden işveren ve işveren vekillerinin bu yaptıklarını yanlarına bırakmayacağız. Ücretlerimizi almak için 3 gün boyunca nasıl korkusuz, nasıl bir arada, nasıl dağ gibi durduysak şimdi bizi bölmeye ve korkutmaya dönük saldırılara karşı daha da birbirine kenetli, daha cesur duracağız. Bunu dost düşman herkes duysun. ■

Avrupa İşçi Sınıfı Ayakta!

Avrupa işçi sınıfı son bir ay içinde düzenlediği kitlesel grevlerle ve yürüyüşlerle Avrupalı patronlara kıtayı dar etti. Ekonomik krizin vurduğu Avrupa kıtasında hükümetler, hazırladıkları yasalarla, işçilerden haklarından feragat etmelerini, kemerleri sıkarak yaşanan sıkıntılara boyun eğmelerini istiyor. Ancak Avrupalı işçi kardeşlerimiz patronların bu saldırılarına sessiz kalmayacaklarını grevler yaparak ve alanlara çıkarak göstermeye başladılar.

Avrupa Sendikaları Konfederasyonu, 29 Eylül gününü genel grev günü ilan etti. Milyonlarca işçi alanlara çıkarak hep birlikte “Kemer Sıkma Önlemlerine Hayır” mesajını verdi.

O gün, Avrupa kıtasının dört bir yanından Belçika’ya gelen 100 bini aşkın işçi Avrupa Birliği merkezine doğru yürüdü. “Krizi biz yaratmadık” diyen işçiler, bedelini de ödemeyeceklerini duyurdular.

İspanya’da genel greve 10 milyondan fazla işçi katıldı: Havaalanlarında uçuşlar iptal edildi. Grevci işçiler yolları trafiğe kapattılar ve büyük marketlere ürün teslimini engellediler. Ulaşım durdu. Fabrikaların ve otobüs garlarının önünde grev gözcüleri bekledi. Grevci işçiler kimi bölgelerde ellerinde broşürlerle açık olan ofislere girerek ofis çalışanlarına grev çağrısında bulundular. Dükkânlar grevcilere destek vermek için kepenk kapattılar.

Yunanistan’da komşu işçi sınıfı da alanlardaydı. Grev günü Atina’da metro ve tramvay saatlerce çalışmadı. Ulaşım durdu. Hastane çalışanları 24 saat iş bıraktı. Kamyon şoförlerinin haftalardır süren eylemleri ise o gün de devam etti.

Slovenya’da, 29 Eylül aynı zamanda hükümetin ücretleri iki yıllığına dondurma planına karşı süresiz greve çıkan kamu çalışanlarının grevlerinin de üçüncü günüydü. Binlerce kamu çalışanı meydanlarda yerlerini alarak genel grevin ateşini daha da büyüttüler.

Kıtanın bir ucundaki İrlanda’da da işçiler sokaktaydı. Başkent Dublin’deki parlamento binası önünde, bir işçi, arkasında “Zehirli Banka” ve “Bütün Politikacılar Kovulmalı” yazan bir çimento kamyonuyla barikat kurdu. Hükümetin bankaları iflastan kurtarmak için işçileri iflasa sürüklemesi protesto edildi. Devlet, işçileri, artan işsizliğe, artan vergilere ve bütçe kesintilerine karşı korumazken, Anglo İrlanda adlı

bankayı geçtiğimiz yıl iflastan kurtulması için kamu-laştırmıştı.

Fransa işçi sınıfı ise emeklilik yaşının yükseltilmesine karşı ayakta. Başında Sarkozy’nin olduğu hükümet işçilerin emeklilik yaşını yükseltmek istiyor. Emeklilik yaşının yükseltilmesi neo-liberal saldırıların bir sonucudur. Fransa’da mevcut yasaya göre işçi kardeşlerimiz 40,5 yıl çalışıp sosyal güvenlik primlerini öderlerse tam kapsamlı emeklilik hakkına 65 yaşında sahip olabiliyorlar. Fransız hükümetinin hazırladığı yasaya göreyse işçiler 67 yaşında ancak emekli olabilecekler. 23 Eylül günü 3 milyona yakın işçi Fransız hükümetinin mezarda emeklilik yasasına karşı meydanlara çıktı, genel greve gitti. Emeklilik yaşının yükseltilmesi Türkiye ve Fransa’da olduğu gibi dünyanın birçok ülkesinde işçilere yöneltilen saldırıların başında geliyor. Emeklilik yaşının düşürülmesi için mücadelemizi yükseltmeliyiz. ■

UPS İşçilerine UID-DER Ziyareti ve Uluslararası Dayanışma

■ UID-DER'li bir grup işçi

UPS direnişinin 158. gününde, Mahmutbey Aktarma Merkezi önünde enternasyonal işçi dayanışmasının güzel bir örneği sergilendi. UPS işçileri, çeşitli ülkelerden gelen Uluslararası Taşımacılık İşçileri Federasyonu'na (ITF) ve Avrupa Taşımacılık İşçileri Federasyonu'na (ETF) üye sendika temsilcilerini direniş alanında coşkuyla karşıladılar. Derneğimiz UID-DER de bu anlamlı günde mücadele eden işçilerin yanındaydı.

TÜMTİS Genel Başkanı Kenan Öztürk, uluslararası dayanışmaya katkıda bulunan diğer ülkelerdeki işçilere ve temsilcilere teşekkür etti. Geldikleri ülkelerdeki işçilerin selamlarını ileterek sözlerine başlayan uluslararası katılımcılar, UPS işçilerinin mücadelesine destek sunmak, dayanışmayı büyütme amacıyla gerçekleştirdikleri eylemleri anlattılar. UPS işçilerinin kazanaçağına inandıklarını dile getiren konuşmacıların sözleri sık sık "Yaşasın Enternasyonal Dayanışma" sloganıyla desteklendi.

Basın açıklaması sonrasında direnişçi kardeşlerimizle de uluslararası katılımcılarla da sohbet etme fırsatı bulduk. Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği olarak kuruluş amacımızı ve faaliyetlerimizi anlattık ve misafirleri tanımaya çalıştık.

Avusturya VIDA Sendikası'ndan gelen dostlarımızdan, oradaki UPS aktarma merkezinde örgütlenme çalışmasının sürdüğünü öğrendik. Avusturya'daki UPS kargo-paketleme bölümünde çalışan bir işçi sendikaya gelmiş ve 2 sene içinde orayı örgütlemeyi önermiş. Oranın örgütlenme çalışmaları devam ederken de Türkiye UPS'deki sendikalaşma mücadelesi patlak vermiş. Avusturyalı sendika temsilcileri buna çok sevinmişler ve bu direnişçi örnek göstermişler. Örgütlenmeye devam ediyorlar.

Derneğimizin faaliyetlerini anlattığımızda şaşırın ve sevinen Avusturyalı VIDA Sendikası temsilcileri, "Keşke bizim orada da sizin gibi dernekler olsa" dediler.

Almanya VER.DI Sendikası'ndan gelen sendikacı dostlarımız Almanya'da da işçilerin geneline ve sendikalara dönük saldırıların sürdüğünü anlattılar. Derneğimizi tanıdığını söyleyen sendika temsilcisi Mu-

rat Şahin, UPS direnişçi ile ilgili haberleri www.uidder.org sitesinden takip ettiğini söyledi.

Norveç Taşımacılık İşçileri Sendikası'nın direnişteki UPS işçilerinin aylık ücretlerinin %10'unu direniş süresince karşılayacak bir fon oluşturduklarını öğrendik.

Gelen sendika temsilcileri, UPS direnişine daha başka ne tür yöntemlerle katkıda bulunabileceklerini düşündüklerini ve dayanışma eylemlerinin süreceğini söylediler.

Uluslararası konukları sloganlarla direniş alanından uğurladık. Derneğimizin Se-faköy temsilcisi olan arkadaşımız ziyaretimizle ilgili direnişçi kardeşlerimize kısa bir konuşma yaptı: "UID-DER her yerde işçileri örgütlemeye çalışan bir dernek. Bugün UPS direnişisiyle dayanışma içinde olduğumuz için çok mutluyuz. Örgütlülüğün bu kadar zayıf olduğu, patronların bu kadar saldırgan olduğu bir dönemde bu direnişçi daha fazla önem kazanıyor. Bu direnişçi, bu dayanışmayı güçlendirmek için yaymaya, duyurmaya çalışıyoruz. Dayanışma ziyaretlerimize de çok önem veriyoruz. Uluslararası dayanışmanın da güzel örneklerinden birini yaşadık. Biz bu direnişçinin kazanaçağına inanıyoruz. Şu anda çok şey kazanıldığını da düşünüyoruz. İşçi sınıfının ihtiyacı olan militan sınıf sendikacılığının önemi de ortaya çıkıyor. TÜMTİS'i de mücadeleciler için kutluyoruz. Yaşasın Sınıf Dayanışması, Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği!"

Direnişçi işçiler yapılan konuşmayı "Birleşen İşçiler Yenilmezler" sloganıyla desteklediler.

Direnişçi işçiler adına TÜMTİS Şube Başkanı Çayan Dursun da bize şu konuşmasıyla hitap etti. "Sendikam adına bu ziyaretten dolayı sizlere teşekkür ediyorum. Bu direnişçinin uluslararası alanda durumu daha iyi. Fakat Türkiye'de bu direnişçinin sesi hak ettiği ölçüde duyulmadı. Bu desteği emek örgütlerinden, sendikalardan aldığımızı düşünmüyoruz. Ama UID-DER, başından beri bizi yalnız bırakmadı, sahip çıktı. Diğer günler de buradayız, bugün de buradasınız. Sizlere çok teşekkür ediyoruz." Direnişçi alanından "Yaşasın Sınıf Dayanışması!" sloganları ile uğurlandık. ■

Patronların Ar Damarı Yoktur!

■ Sefaköy'den bir işçi

Toplumda bir laf vardır, “ar damarı çatlamış” derler. Ne demek ar damarının çatlaması? Utanması, sıkılması, insafı, kısacası insani hiçbir değeri kalmaması demek. Ancak sınıflı bir toplumda yaşıyoruz ve bir tarafta patronlar, diğer tarafta işçiler, emekçiler. Bu toplumda patronlar sınıfının ar damarı çatlamış diyemeyiz, çünkü ar damarları bile yok ki çatlasın. Patronlar sınıfının örgütlerinden biri olan Türkiye İşverenler Sendikası Konfederasyonunun (TİSK) yayın organında yayınlanmış olan bir makalede bakın ne deniliyor: “İşgücünün verimli kullanımının, verimini artırmanın temelinde kayıp işgünlerinin, kayıp iş sürelerinin azaltılması yatmaktadır. Fiilen çalışılan işgünleri bakımından, *ülkemizde çok çalışıldığını iddia etmek mümkün değildir*. Yasalarımızla belirlenen ulusal bayram ve genel tatil günleri ile İş Yasası gereği kullanılan yıllık ücretli izin süreleri ve bunlara ilaveten toplu iş sözleşmeleri ile belirlenen ücretli ve ücretsiz sosyal mazeret izinleri, yıllık ücretli izin sürelerindeki artırımlar toplandığında yılın 365 gününün üçte biri tatillerle geçmektedir.”

Demek herkes yatıyor, sadece patronlar çalışıyor. Yani Bodrum'da, Marmaris'te, Hawaii adalarında, Miami'de biz tatil yapıyoruz, patronlar da işgücümüzden yeterince yararlanamıyorlar! O zaman fabrikalarda, işyerlerinde günde 14 saat işçiler değil uzaylılar çalışıyor. O vakit, çalışmaktan evde ailesinin yüzünü göremeyenler, tatillerde dahi çalıştırılıp fazla mesaisini alamayanlar, iş kazalarında ölenler, senelik izin ve tatilin ne olduğunu bilmeyenler, biz değiliz uzaylılar.

Peki biz tatil yapıyoruz da bu patronlar nasıl zenginleşiyor? Yoksa kışlarına motor mu takıyorlar? Hangi birimiz sekiz saat çalışıyoruz, kendimize zaman ayırabiliyoruz? Birçoğumuzun pazar tatili bile yok. Kaçımız bir tatil günü de ailemizle sinemaya, tiyatroya gidiyor veya sosyal bir aktiviteye katılabiliyoruz? (Haa bir aktivitemiz var, akşam eve gelince tuzu kuruların yaşamını anlatan dizilerimiz var!) Kendi yaratıkları ekonomik krizi bahane eden, milyonlarca işçiyi bu yüzden işten atan, on kişinin işini üç kuruşa bir işçiye yaptıran bu asalaklar nasıl oluyor da çalışmadığımızı iddia edebiliyorlar, gerçekten anlamak zor.

Arsızlığın devamı da şöyle geliyor: “Şunu herkes bilmelidir ki, en ufak bir rahatsızlık bahanesi ile viziteye çıkan işçilerin büyük çoğunluğu 2 gün istirahat almaktadır. Bu tür olaylar işletmelerde iş kaybına neden olurken, SSK tarafından ödenen geçici iş görmezlik ödenekleri nedeniyle SSK'da da kaynak israfına yol açmaktadır. Bir diğer önemli sorun da basit hastalıklara ve yaralanmalara dahi çok uzun süreli istirahat verilmesidir. Örneğin ufak bir iş kazası geçirip **bir par-**

mağı kesilen veya başında ufak bir açılma meydana gelen bir işçiye 1 hafta 10 gün istirahat verilmektedir. *Halbuki o işçinin kesiğine pansuman yapıp gerekli ilaç sürülüp, bandajlandıktan sonra, yapabileceği işte çalışmak üzere işbaşı verilmesi yerine, o yaranın tamamen iyileşip yok olmasına yetecek kadar 8-10 günlük istirahatler verilmektedir.*”

İşçi kardeşler, içinizden küfrü basmak gelmiyor mu, içiniz isyanla dolmuyor mu? Demek ki bir şeyin iş kazası olması için bir değil beş parmağın kopması veya kafamızın ortadan ikiye ayrılması lazım! O zaman patron bunu iş kazası sayıp izin verecek. Yani patron işçinin istirahati hak etmesi için ölmesini istiyor.

Her gün binlerce işçi iş kazası geçiriyor, Tuzla tersanelerinde, metal fabrikalarında, inşaatlarda yüzlerce işçi öldü. Çünkü çalıştığımız işyerlerinde hiçbir iş güvenliği önlemi alınmıyor. İş kazası geçiren işçilerin, iş kazası geçirdiği patronlar tarafından SSK'ya bildirilmiyor, çünkü birçok işyeri sigortasız işçi çalıştırıyor. Ağır kaza geçirenler bir daha çalışamaz hale geliyor, patron tarafından hiçbir tazminat verilmeden işten çıkartılıyor. Birçoğumuz uzun ve ağır çalışma koşullarından dolayı meslek hastalıklarına yakalanıyor ve erken yaşta hastalıklarla boğuşuyoruz. Ama bu asalaklar sınıfı elimiz de kesilse, kolumuz da kopsa çalışmamızı istiyorlar. Kendilerinin eli kesilse doktorlar, hastaneler ayaklarına geliyor, kolu kesilen işçiye hastanelerde sürünüyor. Demek ki ar damarları yok bunların.

Ayrıca işçi 1 veya 2 gün istirahat aldığında işveren değil işçi mağdurdur. Çünkü SSK, meslek hastalıkları ve iş kazaları haricinde, 3 ve üzerindeki günlerin istirahat parasını ödüyor. Örneğin 10 gün istirahatlı isek bunun 8 gününü SSK ödüyor, geri kalan 2 günün ise işveren tarafından ödenmesi yasa gereği zorunlu değil. Böylece bir yılda milyonlarca işçinin iki günlük istirahat izni parası ödenmiyor. Bu arada, SSK'nın zarar ettirildiğini iddia eden patronlar sınıfı milyonlarca işçiyi sigortasız çalıştırıyor, prim ödemiyor. Sadece bu da değil, milyonlarca işçinin ücreti gerçek ücretleri üzerinden değil asgari ücret üzerinden bildirip SSK'ya primler eksik ödeniyor.

Peki bunlar neden bu kadar arsızlaşıyorlar? Eğer biz işçiler örgütlü değilsek bu asalaklar kudurdukça kuduracak. Örgütlenmediğimiz sürece işyerlerinde yanı başımızda iş kazası geçirip kolu bacağı kopan arkadaşımıza sahip çıkamayız. Bizleri insanlıktan çıkaran bu koşullardan kurtulamayız. Tek çare işyerlerimizde mücadeleleri yükseltmek ve sigortasız ve sendikasız işyeri bırakmamaktır. Bizler sendikalarımızda, derneklerimizde örgütlenmedikçe bu asalaklar sınıfının sesini kesemeyiz. Ancak örgütlendiğimizde, sömürücü arsızların olmadığı, insanca yaşayabileceğimiz bir dünya kurabiliriz. Böyle bir dünya mümkün, o dünyayı kurmak için, onurumuzu korumak için mücadeleye! ■

İŞ KAZASI ÖNEMSİZMİŞ!
ÇOK TATİL YAPIYORMUŞUZ!
SERMAYENİN AR DAMARI YOKTUR!

Tuvalete Gitmek, Çay İçmek, Konuşmak Yasak, Bak Kamera İzliyor!

■ İMES'ten bir işçi

Kimiz biz? Neyiz? Ne kadar özgürüz? Ne kadar insanız ya da neleri paylaşıyoruz? Nelerin mücadelesini veriyor, neler için fedakârlık yapıyoruz? Bunları biliyor muyuz? Bence insan kendine önce bu soruları sormalı ve cevabını da verebilmeli. Kendimize güvendiğimiz ve örgütlü gücümüzle mücadeleye girdiğimiz takdirde, biz işçiler haklarımızı sermayenin elinden söke söke alabiliriz, alabiliyoruz. Ama ne zaman bu örgütlülük eriyip gidiyor, işte o zaman hem bir birey olarak hem de işçi sınıfı olarak birçok hakkımız da elimizden alınıyor. Birçok fabrikada çalışma koşullarına baktığımızda aslında ne demek istediğim çok daha net anlaşılacaktır. Bizler örgütlü hareket etmediğimiz için, uzun saatler çalıştırılıp makinenin bir parçası haline gelebiliyoruz. Yani duygusuz, asosyal, hayatı iş ile ev arasına sıkıştırılmış, istekleri ve duyguları bastırılmış, güvensiz ve ürkek insanlar haline getiriliyoruz. En sonunda her şeye razı olmak zorunda olan, düşünmeyen, tartışmayan, hayatı değiştirmek için arayışı olmayan insanlar olup çıkıyoruz. Ama şunu biliyoruz ki, aslında bu bizim hak ettiğimiz değil, sadece bize dayatılan bir yaşamdır.

Fabrikadaki çalışma koşullarına baktığımızda bizi biz olmaktan, insan olmaktan çıkaran uygulamaları görüyoruz. Tuvalet yasakları, tuvalete kilitlemeler, arkadaşınla sohbet etme yasağı, zorunlu mesailer, 20 dakikaya sığdırılan yemekler, makine çalışırken tezgâh başında içmeye zorlandığımız çaylar ya da çay molasının olmaması, izin alamamak, işe geç geldiğinde veya gelmediğinde maaşından yapılan kesintiler... Bunlar neredeyse her fabrikada uygulanıyor.

Bize bu yapılanlar yasalara göre yasak, ama şu an birçok fabrikada yasaklar kural haline gelmiş. Patronların amaçları bir disiplin uygulamasını sağlamak gibi gözükse de, aslında arkasında işçileri sindirme ve işçilerin bir sınıf olma bilincini kırma düşüncesi var.

Bunlar bizleri tamamen duygusuz, asosyal, politikadan uzak, hak aramaktan, örgütlenmekten bihaber hale getirmeye dönük uygulamalardır. 12-14 saate varana

kadar çalıştırarak dünyamızı fabrika ve ev arasına sıkıştırıyorlar. Bu yaşamı "itaat etmezsen aç kalırsın" diye dayatıyorlar. Bunun adı, insanca bir düzen olabilir mi? İşte bunun için en başta sorduğumuz soruları kendimize sormuyorsak, kendimize ve işçi kardeşlerimize haksızlık ederiz. "Ben bunları hak ediyorum" sorusunu kendimize sormuyorsak, en çok da kendimize haksızlık etmiş oluruz. Biz bunu hak etmiyoruz dostlar. Tersanelerden maden ocaklarına, bu topraklardan uyar dedüğümüz Avrupa'ya, Amerika'ya kadar işçi sınıfının kaderiymiş gibi görünen fabrika yasakları karşısında, bize düşen görev örgütlenmeyi ve birlik olmayı sağlamaktır. Yoksa korkmak, bu uygulamalara "kaderimdir, çekerim" demek, razı olmak, bizi bugünden daha kötü koşullara itecektir ve itiyor da.

Kafamızı çevirdiğimiz her yerde kuralların öylesine beter hale getirildiğini görüyoruz. Bir arkadaşımın çalıştığı İMES'teki bir pano fabrikasında her taraf kameralarla çevriliymiş. İçeri girenin dışarı çıkamadığı, tuvaletlerin vardiya amirince kilitlendiği, mesailerin zorunlu olduğu bir fabrika burası. Sabahın 8'inden akşamın 10'na kadar yorgun argın haftalarca çalışmaya devam eden işçilerin yanlış yaptıkları her iş maaşlarından kesiliyor. Yani patron bunca uzun saatler çalıştırdığı yorgun işçiden, "tuvalete gitsem acaba kızarlar mı" diye düşünen, rahat çalışmayan ve doğal olarak yanlış yapacak işçiden, yanlış işin parasını kesiyor. En insani ihtiyaç olan tuvalete gitmek birçok fabrikada neredeyse yasaklanmış durumda. Tuvalette fazla kalan işçi içerdeyken kapılar otomatik olarak sonuna kadar açılıyor ya da üstüne kilitleniyor. Makineye takılan kart sayesinde makine başında çalışanın saniye saniye, dakika dakika performansı takip ediliyor. Makineyi her kapattığında, patron zarara uğradım gerekçesiyle zararı işçiden tazmin ediyor. Bu ve bunun gibi birçok örnek etrafımızda birçok fabrikada yaşanıyor. İnsanı makineden ayıran şey konuşması, hareket etmesi, yorulması, dinlenmesi ve acıkmasıdır. Ama bu yasaklar sayesinde makineden ne farkımız kalıyor?

Tüm bu yasaklar aslında öfkemizi bilemelidir. Bunların karşısında, birbirimize elimizi uzatmalıyız. Bizler işçi sınıfının bir parçası olarak, bizi bu hale koyanları yasaklarıyla birlikte boğacak cesarete, güce ve güvene sahibiz. Buna inanmıyor musunuz? Başınızı kaldırın, etrafınıza bir bakın. Gördüğünüz her şeyin mimarı ellerimizdir. Ve ellerimiz birleştiğinde, yeryüzü insanın insan gibi yaşayacağı, ihtiyaçlarını karşılayacağı, onurlu bir dünya haline gelir! Böyle bir dünya yaratabilecek olan biz işçiler fabrikalardaki yasakları mı ortadan kaldıramayacağız? ■

Kam Beton'da da Patronların Niyeti Aynı

■Ankara'dan bir işçi

Kam Beton, prefabrik beton malzeme üreten bir fabrika. Sarayköy ve Temelli'de 2 ayrı fabrikadan oluşuyor ve fabrikalarda toplam 400 işçi çalışıyor. Fabrikasının "vizyonu" Türkiye'de sektör liderliğini korumak ve "misyonu" Türkiye'deki genel inşaat sektörü pazarından, prefabrik beton sektörünün aldığı pazar payı yüzdesinin arttırılmasını sağlamak imiş. Peki, fabrika yönetiminin bütün bunları sağlayacak işçilerin çalışma ve yaşam koşullarına dair "vizyonu" ve "misyonu" ne dersiniz? Cumartesi-Pazar izinlerinin kullandırılmaması, uzun çalışma saatleri, geç yapılan sigortalar, sigorta primlerini düşük ödemek için maaşların bankaya asgari ücretten yatması, mesai ve primlerin elden verilmesi ve bunun benzeri pek çok sorun ve sıkıntı. Kam Beton'da iş çok ağır, prefabrik beton kalıpların ağırlığı tonlarla ölçülüyor yani iş kazası riski çok fazla. Fakat işveren korkusuzca sigorta başvurularını geciktirebiliyor, çünkü işçiler iş kazası geçirdiğinde bir şekilde işçileri kandırıp, ikna edip bu işten sıyrılacağını düşünüyor. Yakalanması halinde yiyebileceği cezalardan hiç korkmuyor ve sigorta primlerini eksik yatırarak işçilerin geleceklelerinden

çalıyor. Çünkü patron da biliyor ki tüm patronlar bu hırsızlığı yapıyor ve devlet bu duruma bilerek göz yumuyor, kendisi enayi mi de işçilerin hakkını versin!

Kam Beton patronu dünyadaki hiçbir patrone farklı davranmıyor. Patronluğun hakkını veriyor ve kendi kârına kâr katmak için işçiden kısıtıkça kısıyor. Peki, Kam Beton'da çalışan işçiler işçi olmanın hakkını verebiliyorlar mı? İş kazası geçirdiklerinde daha sigortalarının yapılmadığını öğrenip bunun hesabını sorabiliyorlar mı? Her işçinin en doğal hakkı ve ihtiyacı olan haftalık izin hakkını kullanabiliyorlar mı? Yarattıkları milyarlarca liralık değer karşılığında insan gibi yaşabilecekleri, çocuklarına istedikleri gibi bakabilecekleri bir ücret alabiliyorlar mı? Yaşlılıkları için birikim yapabiliyorlar mı?

Biz verdiğimiz emeğin, döktüğümüz alınterinin karşılığını istiyoruz. Patronları, müdürleri ve onların ailelerini beslediğimiz yetti, artık kendi ailemizi beslemek istiyoruz. Öyleyse yaşadığımız bu sorunların çözülmesi ve hakkımızı alabilmek için fabrikadaki bütün işçiler hiçbir ayırım gözetmeden bir araya gelmeli, patronun yaptığı haksızlıklara karşı birlik olmalıyız. ■

Fatmagül'ün Suçu Yoksul Olması, İşçilerin Suçu Birlik Olmamaları!

■ İkitelli'den bir tekstil işçisi

Biz işçiler öğretici şeylere gelince vakit bulamadığımızı zı söyleriz. Ama televizyon dizilerini kaçırmadan takip ederiz. Televizyon ve diziler o kadar hayatımızın içine girmiş durumda ki... Daha geçen gün işyerinde bununla ilgili şahit olduğum bir konudan bahsetmek istiyorum. Kanalın birinde yeni bir dizi başladı. Dizinin ilk bölümünde tecavüz sahnesi olduğu için bu dizi ilk gündemden günden oturdu. Bazı insanlar böyle konuları toplumun bir yararı olarak değil, bir olay olarak görürler ve izlerler. Ardından bu yetmezmiş gibi, o sahneleri telefonlarına indirip birbirlerine gönderirler. Bu arada bu iğrençlikleri yapmaktan zevk alanlar, kendi anaları bacıları yokmuş gibi davranıyorlar. En azından yaptıklarının ne anlama geldiğini akıllarına bile getirmiyorlar. Akşam vardiyasında çalışırken bu diziden bahsediyorduk. Herkesin çok dikkatini çekmiş olmalı, kadınlı erkekli konuşuluyordu. Dizinin adı "Fatmagül'ün Suçu Ne?" O gün bunu anlattılar birbirlerine, gülerken. "Fatmagül'ün suçu ne" diye soruyorlardı. Tecavüze uğrayan kız Fatmagül'dü.

Oysa gündemimizde yepyeni bir olay vardı. Pazar mesai. Kurban bayramına kadar bütün pazarlar fazla mesaiye çağırılıyorduk. Sadece adı fazla mesai. "Gelmek ister misiniz?" diye soran olmadı tabii. "Pazar günü herkes burada, gelmeyen olmasın" diye bağıyordu

şefler ve ustalar. Üstelik "çalışma var" diye kâğıtlar asıyorlardı. Ama kimse bizim suçumuz ne demiyordu. Zamanımızın çoğunu işte harcadığımız yetmiyormuş gibi zorla mesai dayatıyorlardı. Üstelik insanlar ihtiyacım var ve geleceğim diyorlar. Ben de diyorum. Ama niye? Ne verilen asgari ücret yetiyor, ne de zam yapılıyor. Üstelik ne yemek, ne çay, ne çay paydosu! Suya bile para veriyorduk zamanında. Peki niye? Bunlar zaten bizim en doğal haklarımız değil mi? Servislerde tıklım tıklım ayakta giderken, her türlü hakarete maruz kalırken, biz birbirimize sahip çıkmazken... Neden biz kendimize "bizim suçumuz ne" demiyoruz. Üretimden gelen gücümüzü niye bilmiyoruz. Biz işçi olduğumuzun farkına varalım. Biz olmazsak kim çalışır o makinelerde? Ellerimiz olmazsa kim üretir? Çok fazla üretiyoruz ama biz çok çalıştıkça daha çok yoksullaşıyoruz. Bizim hakkımız düşük bir asgari ücret mi? Hayatımızın büyük bir kısmı işyerinde ve yollarda geçiyor. Hapishane gibi, bir giriyoruz ancak 8,5 saat sonra çıktığımızda görüyoruz dışarısını. Yemekhane yukarıda boş dururken, biz niye yerde yemek yiyoruz? Pisliğin içinde oturuyoruz. Önce kendimize bunu soralım. Birbirimize güvenelim, paylaşımcı olalım, ne yapacağımıza kafa yoralım. Hak ettiğimiz gibi yaşamak istiyoruz. O zaman her kafadan bir ses çıksın ama aynı şeyleri savunsun diller. Ancak birleşen işçiler yenilmezler! Her şey örgütlü mücadeleden geçer! ■

Deri İşçilerinin Ortak Sorunları ve Çözümleri

■ Sefaköy'den bir işçi

Salam dostlar. Ben Sefaköy'de kurulu olan bir deri fabrikasında çalışan bir işçiyim. Ortalama 90 kişinin çalıştığı bu işyerinde neredeyse 180 kişinin yaptığı işi yapıyoruz. Sebebine gelince bu işyerinde sabah 08.30'da işbaşı yapılıyor, ama akşam çıkışlar belli değil. Bazen gece 12'de çıkıyoruz, bazen de sabah 4'e kadar çalışıyoruz.

Biz işçiler birlik olmaktan ve hakkımızı aramaktan uzak durduğumuz için, insanın başına gelecek en kötü şeylerle karşılaşılıyor. Biz korktukça patron biniyor sırtımıza. O kadar uzun saatler çalışmamıza rağmen bir işimiz çıkıp da izin istedik mi ya büyük bir yalan uydurmak zorunda kalıyoruz ya da genelde izin alamıyoruz. Çünkü sadece onların işi önemli! Bütün bir seneyi geride bırakıyoruz, ama şöyle bir memleketimize ya da tatile gideyim diyecek olsak yıllık iznimiz bile yok. Sadece 365 gün boyunca makine gibi çalışmak var. İşin kötü tarafı, yıllık iznimizin parasını da alamıyoruz. İşçilerin birlik olmamasının bir sonucu da maaşlarımızın düşüklüğü. Maaşların ortalaması 580 ilâ 600 TL, insan bu

parayla ne yapabilir ki? Sadece bol bol fazla mesai yapar, ama o zaman da giden ömürden gider.

En acı olaylardan bir tanesi ise iş kazaları. Daha önceleri 4-5 arkadaşımızın kolu koşturdu, ama patronlar o arkadaşları parayla susturdular, ellerine biraz para tutuşturup yolladılar, oysa kalan işçiler için durum değişmedi. Genelde iş kazası geçiren işçilerin tamamını özel hastaneye götürüyorlar ve böylece iş kazası olarak göstermiyorlar. Haliyle bu işçiyi işten atmak kolaylaştığı gibi işçinin dava açma şansı da zorlaşıyor. Üç kuruş para yüzünden onlarca arkadaşımız kolunu makineye kaptırıyor.

Aslında bunlar yaşadıklarımızın sadece bir kısmı. Detaylara insek daha neler var, işçi kardeşlerim beni anlarlar sanırım. Bunları dile getirmemin sebebi, her kim ve nereli olursa olsun işçiler kendi örgütlülüklerine güvenmelidir. İşçi tek kaldığı zaman ne yazık ki hakkını arayamıyor ve patrona yem oluyor. Biz işçiler birlik olup kendi haklarımız için mücadele etmezsek ne yazık ki bu hep böyle devam eder. Diğer işçilerle sorunlarımız nasıl ortaksa çözümlerimiz de aynı öyle ortak. ■

Rimaks Direnişindeki Deneyimlerim

■ Bir Rimaks direnişçisi

Salam. Ben bir Rimaks direnişçisiyim. Öncelikle size Rimaks Tekstil'i anlatayım. Rimaks Tuzla Organize Deri Sanayi bölgesinde ve Bartın'da olmak üzere iki fabrikadan oluşuyor. Her fabrikada olduğu gibi biz de çok zor şartlarda çalışıyorduk. Özellikle zımpara bölümü olmak üzere kimyasal gibi bölümlerde çalışıyorduk. Bütün dünyada yasak olmasına rağmen kumlama bile yaptırıyorlardı. Adeta ölüme davetiye çıkarıyorlardı. Ama ben daha önce böyle bir deneyim yaşamadığım için bunu bir alışveriş gibi görüyordum. Patronlara çalışıp aybaşında hakkımı aldığımı düşünüyordum. Halbuki biz onlara emeğimizi ve sağlığımızı satıyorduk. Bizim emeğimiz bu kadar ucuz mu?

Bu fabrikada hem zor şartlarda çalışıp, hem de sömürülüyorduk. Günde en az 100 pantolon yapan bir işçi, aybaşı geldiğinde inanılır gibi değil ama sadece 5 pantolon parası alıyordu. Bir gün arkadaşların sendikalaşma süreci başlattıklarını duydum. Aslında bu süreci Bartın'daki işçi kardeşlerimiz daha öncesinden başlatmışlardı. Biz de duyduğumuzda hemen üye olduk. Tabii ki kendimizi kapının önünde bulduk. Ve Rimaks direnişimiz başladı.

Çok önemli bir noktaya basmadan geçemeyeceğim. Biz içerde çalışırken, bizi o kadar birbirimize düşürüyorlardı ki, herkes "bu fabrikada kimseye güven olmaz" diyordu. "Bak o arkadaşın nasıl güzel çalışıyor, sen onun kadar olami-

yorsun" diyerek bizi birbirimize rakip hale getiriyorlardı. İki kişinin yan yana gelip konuşmalarına izin vermiyorlardı. Adeta bizi bir makinenin parçasıymış gibi kullanıyorlardı. Ama direniş çadırına çıkınca "günaydın, iyi akşamlar" bile demediğimiz arkadaşlarımızla kardeş gibi geçinir olduk. İçeride "güven olmaz" dediğimiz arkadaşlarımızla dışarıda tek kelimesiyle ölüme gidecek kadar kaynaştık. Bu süreçte işçinin işçiden başka dostu olmadığını, "siz bizim için çok değerlisiniz" diyen patron ve müdürlerin sadece bizi birbirimize düşürmek için yalan söylediklerini öğrendik. Bizim bu gibi yalanlara inanmayıp, birleşip, örgütlü bir güç olup bu sömürücülerden hesap sormamız lazım. Şunu bilelim ki, BİRLEŞEN İŞÇİLER ASLA YENİLMEZLER! ■

ELLERİNİZE VE YALANA DAİR

Bütün taşlar gibi vekarlı,
hapiste söylenen bütün türküler gibi ke-
derli,

bütün yük hayvanları gibi battal, ağır
ve aç çocukların dargın yüzlerine benze-
yen elleriniz.

Anılar gibi hünerli hafif,
sütlü memeler gibi yüklü,
tabiat gibi cesur
ve dost yumuşaklıklarını haşin derileri-
nin altında gizleyen elleriniz.

Bu dünya öküzün boynuzunda değil,
bu dünya ellerinizin üstünde duruyor.

İnsanlar, ah, benim insanlarım,
yalanla besliyorlar sizi,
Halbuki açsınız,
etle, ekmele beslenmeğe muhtaçsınız.
Ve beyaz bir sofrada bir kere bile yemek
yemeden doyasıya,
göçüp gidersiniz bu her dalı yemiş dolu
dünyadan.

İnsanlarım, ah, benim insanlarım,
hele Asyadakiler, Afrikadakiler,
Yakın Doğu, Orta Doğu, Pasifik

Adaları
ve benim memleketlilerim;
yani bütün insanların yüzde yetmişinden
çoğu.
elleriniz gibi ihtiyar ve dalgınsınız,
elleriniz gibi meraklı, hayran ve gençsi-
niz.

İnsanlarım, ah, benim insanlarım,
Avrupalım, Amerikalım benim,
uyanık, atak ve unutkanların ellerin gibi,
ellerin gibi tez kandırılır,
kolay atlatılırsın...

İnsanlarım, ah, benim insanlarım,
antenler yalan söylüyorsa,
yalan söylüyorsa rotatifler,
kitaplar yalan söylüyorsa,
duvarda afiş, sütunda ilan yalan söylü-
yorsa,
beyaz perdede yalan söylüyorsa çıplak
baldırları kızların,

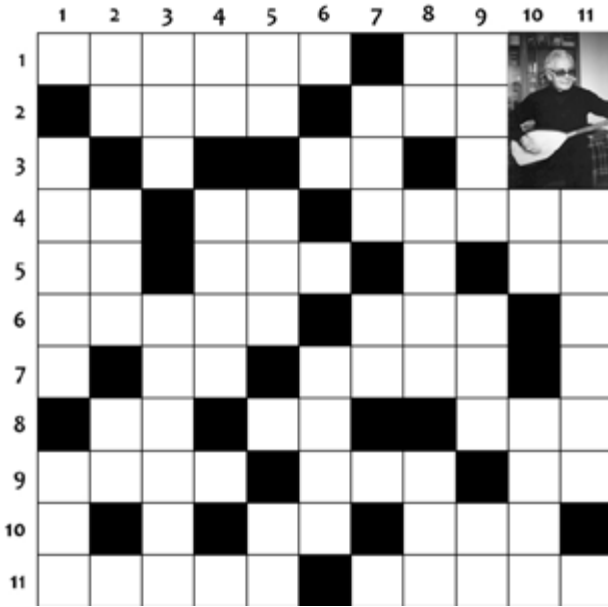
dua yalan söylüyorsa,
ninni yalan söylüyorsa,

rüya yalan söylüyorsa,
meyhanede keman çalan yalan söylü-
yorsa,
yalan söylüyorsa umutsuz günlerin gece-
lerinde ayışığı,
ses yalan söylüyorsa,
söz yalan söylüyorsa,
ellerinizden başka herşey
herkes yalan söylüyorsa,
elleriniz balçık gibi itaatli,
elleriniz karanlık gibi kör,
elleriniz çoban köpekleri gibi aptal olsun,
elleriniz isyan etmesin diyedir.

Ve zaten bu kadar az misafir kaldığımız
bu ölümlü, bu yaşanması dünyada
bu bezirgan saltanatı, bu zulüm
bitmesin diyedir.

Nazım Hikmet

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. Fabrikayı işgal ederek sendikayı kabul ettiren işçilerin çalıştığı Gebze'deki fabrika. Eski Mısır'da güneş tanrısı.
2. Davranış biçimi, üslup. Vidaların boyuna geçirilen ortası delik metal.
3. Bir nota.
4. Çocuk dilinde yara. Ateş. Madencilerin yerin derinliklerinden ölümü göze alarak çıkardıkları kara elmas.
5. Uzaklık belirtir. Sevgili. Kürtçede "gitti".

6. Yoğurttan yapılan bir içecek. Türkçenin bir ağzında büyük alev.
7. İlave. Kürtçede yama
8. İlaç, merhem. Eski dilde su. Dalkavuk.
9. Hizip. Madenlerin erime derecesi farkından yararlanarak bunları birbirinden ayırma işlemi. Hidrojenle oksijenden oluşan, sıfır derecenin üzerinde sıvı durumunda bulunan, renksiz, kokusuz, tatsız madde.
10. Utanma duygusu. Halk ağzında bel kemiği.
11. Hemoroid. Bayramlardan veya özel günlerden önceki gün...

Yukarıdan Aşağıya

1. BMİS'e üye oldukları için işten çıkarılan işçilerin Ağustos sonundan bu yana direnişte oldukları, Gebze'de kurulu fabrika. Yayın, kabzası ile köşesi arasındaki mesafe.
2. Fiyatı yüzünden işçilerin tadını unuttuğu önemli bir besin. Depremlere yol açan yer kabuğundaki kırık. Üretim sürecinde işçilerin kullandıkları en önemli uzvu.
3. Magma. Ezgiye sadık kalınarak bir parçanın değişik ritimlerde yeniden çalınması

4. İngilizcede bay anlamına gelen kısaltma. Yüksek askeri bürokrasinin üzerinde söz sahibi olduğu, büyük bir sermayeye sahip Ordu Yardımlaşma Kurumunun kısa adı.
5. Kürtçede ben. Judoda kuşak derecesi. Tümör.
6. Antlaşma.
7. Dökme demir. Matematikte bir sabit sayı.
8. Rutenyumun simgesi. Antik kalıntı bölgesi. Bir tür taze, yumuşak ve tuzsuz peynir.
9. Çok bilen, bilgili. Telefonun kısaltması. Bir soru eki.
10. Bir rakam. Afganistan'da komutanlığını iki dönem Türkiye'nin de yaptığı işgal güçlerinin kısa adı.
11. 1 Mayıs 1977 katliamını anlatan "Sabahın Sahibi Var" adlı şarkının bestecisi, resimdeki işçi sınıfının ozanı.

Geçen Ayın Çözümü

Kapsam Dışı Aldatmacasına Hayır!

■ Ümraniye'den bir eğitim işçisi

Patronlar, sendikal örgütlülüğün gücünü dağıtmak için birçok akıl almaz engeller çıkarıyorlar. Bunlardan birisi de “**kapsam dışı personel**” uygulamasıdır. Kapsam dışı demek, toplu iş sözleşmesinden yararlandırılmayan ve sendikaya üye yapılmayan işçi demektir. Kapsam dışı personel uygulaması, “işveren vekili” sayılanların dışında, sendika ile patronun anlaşması sonucu bir grup işçinin de kapsam dışı bırakılması şeklinde uygulanmaktadır. Oysa yürürlükte olan Sendikalar Kanununda ya da Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununda bu uygulamayla ilgili herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Sendikacılar, yasal olmayan bu uygulamaya göz yumarak kapsam dışı çalışmanın yaygınlaşmasına neden olmaktadır. Fabrikalarda büro çalışanlarının kapsam dışı sayılması birçok yanılısamayı da beraberinde getirmektedir. Fabrikalarda büro bölümünde çalışan muhasebeci, bilgi-işlemci, grafiker, asistan, tekniker veya mühendis statüsündeki işçiler kapsam dışı aldatmacasıyla işyerindeki sendikaya üye yapılmamaktadır.

Sendikalaşma sürecinde sendikanın yetkiyi alabilmesi için işyerlerinde çalışanların yarısından bir fazlasını üye yapması gerekir. Patronlar, sendikanın yetki almaması için, kapsam dışı saydıkları personeli, fabrikada çalışan işçi sayısına dâhil ederek yetkiye itiraz ederler. Fakat sendika çoğunluğu sağlayıp yetkiyi aldığı da patronların oyunu bitmiyor. Bu sefer de o işçileri kapsam dışına geçirmeye ve sendikanın yetkisini düşürmeye çalışırlar. Yani patronlar, teknik işleri yapan kol işçisinden gün boyu bilgisayar başında duran işçiye kadar işçilerin önemli bir kısmını kapsam dışı personel olarak göstererek, sendikaya üye olmalarına engel olmaktadır.

Günümüzde neredeyse her iki işçiden biri kapsam dışı gösterilmektedir. Oysa kapsam dışı sınırlandırması sadece işveren vekilleri için geçerlidir. Oysa bugün patronlar tarafından ve ne yazık ki bu duruma ses çıkarmayan sendikacılar tarafından kapsam dışı personelin kapsama alanı her geçen gün genişletilmektedir.

Peki, bu durumun olumsuz sonuçları nelerdir? Kapsam dışı uygula-

laması işçilerin birliğini, örgütlülüğünü ve bilincini zayıflatmaktadır. Sendikalı işyerlerinde işçiler, kapsam içi ve kapsam dışı diye bölünmekte, sendikal güç zayıflamaktadır. Öyle işyerleri vardır ki kapsam dışı gösterilen işçi sayısı, sendikaya üye olmuş işçi sayısından daha fazladır. Böylesi bir durumda ilk olarak işçilerin patron karşısında birliği zarar görmektedir. Fabrika greve gittiğinde kapsam dışı gösterilen işçiler sendika üyesi olmadıkları için çalışmaya devam etmektedirler. Kapsam dışı işçilerin çalışması nedeniyle de greve çıkan işçilerin ve sendikanın gücü zayıflamaktadır. Verilen mücadelenin kazanılması çok daha zorlaşmaktadır.

Kapsam dışı işçi sınırlamasının ikinci bir zararı ise işçilerin bilincinin çarpılmasına neden olmasıdır. Kendisini “memur” ve ayrıcalıklı gören kapsam dışı bir işçi, mücadeleye de destek olmayacaktır. Çıkarlarının işçi sınıfının değil de üyesi olmadığı patronlar sınıfının yanında olduğunu sanacaktır. Sendikal mücadeleden uzak durarak haklarını bireysel olarak almaya çalışacaktır. Grev ve direnişlere katılmayarak ya patronun destekçisi olacaktır ya da hak alma mücadelesinin kendisinden çok uzak olduğunu söyleyecektir. Kapsam dışı personel diyerek mücadeleden ve sendikadan uzak tutulan her işçi bilerek veya bilmeyerek patronun ekmeğine yağ sürmektedir. Bu uygulama aynı zamanda sendikalı işçileri de yanılıya sürüklemektedir. Sendikalı işçi büro çalışanlarını işçi olarak görmekte ve mücadeleye katmak için bir çaba sarf etmemektedir.

Kapsam dışı işçiliğin bu denli geniş tutulmasına sendikalar ve sendikalı işçiler artık sessiz kalmamalıdır. Sendikalı işçiler, bu tür ayrımlara son vererek doktorundan mühendisine, temizlikçisinden teknikerine dek bütün kafa ve kol gücüyle çalışan işçileri sendika üyesi yapmaya çalışmalı. İşçi mücadelelerinin gerilediği dönemlerde geniş-

letilmeye çalışılan kapsam dışı uygulamalarına sendikalı işçiler ve sendikacılar artık suskun kalmamalıdır. İşçilerin birliğini ve bilincini çarpıtan kapsam dışı sınırlaması, sendikal örgütlenmeye darbe vurmaktadır. Hangi işi yapıyor olursak olalım, işgücümüzü sattığımız sürece bizler birer işçiyiz. Mücadele içinde dayanışma ve kaynaşmaya ihtiyacımız vardır. Unutmayalım ki kapsam dışı kaldığımız ya da bu oyuna geldiğimiz sürece haklarımızın kapsamı da sürekli olarak daraltılacaktır. ■

**KAPSAM DIŞI
ALDATMACASINA
HAYIR!
SENDİKANA ÜYE OL
SAHİP ÇIK!**

Paralı Eğitim Emekçilerin Belini Büküyor!

Emekçi kitleler için yeni bir eğitim ve öğretim yılı daha sorunlarla başladı. Eğitimin kalitesi, kalabalık sınıflar ve sınav sistemi bir yana, eğitimin maddi faturası başlı başına büyük bir sorun haline gelmiştir. Milyonlarca öğrenci ve ailesi, eğitim ve öğretim masraflarının büyük çoğunluğunu karşılayamamaktadır. Eğitim sözde parasızdır. Oysa bu kocaman bir yalandır. Eğitim fiilen paralı hale getirilmiştir. Emekçi mahallelerinde işçi aileleriyle yaptığımız sohbetlerde sıkıntılar dile getirilirken, parasız eğitim istemi özellikle öne çıktı.

Sarıgazi’de oturan ve ailesini asgari ücretle geçindirmeye çalışan bir işçi, okulların açılmasıyla beraber yaşadığı zorlukları şöyle dile getiriyor: “Asgari ücret alıyorum. Evim kira. Çocuklarımın biri servisle öbürü yürüyerek okula gidiyor. Kira, fatura derken elimde para kalmıyor. Çocuklarımın ihtiyaçlarını karşılayamıyorum. Kalemimi aldığımda silgisini alamıyorum. Okul harçlığını vermekte zorlanıyorum.” Benzer sıkıntıları yaşayan bir Rimaks direnişçisi de “maddi sıkıntı çekiyoruz, çocukların istediklerini alamıyorum, daha okul kıyafetlerini alamadım, öğlen nasıl yemek yiyorlar hiç bilmiyorum” diyerek paralı eğitimin neden olduğu acı tabloyu özetliyor. Mahmutbey Aktarma Merkezi önünde direnişte olan bir UPS işçisi ise okullara alınan akıllı tahtadan söz ediyor. Okullara akıllı tahta alındığı için öğrencilerden 100’er lira istenmiş. İstanbul Avrupa yakasında oturan bir tekstil işçisi, okul masrafları ve istenen ücretleri hatırlatarak adı parasız olan eğitimin gerçekte parasız olmadığına dikkat çekiyor.

Eğitim yılı boyunca öğrencilerden kayıt, karne, diploma, boya, yakacak, okul temizliği, bilgisayar, projeksiyon, servis ve benzeri ihtiyaçlar için para isteniyor. İstenen paraları karşılayamayan öğrenciler, okul yönetimi tarafından rencide ediliyor, dışlanıyor. Her hafta çocuğundan 2 lira ile 5 lira arasında değişen miktarda para istendiğini belirten bir öğrenci velisi işçi, bu duruma tepkisini şu cümlelerle dile getiriyor: “İşten atıldım. Ne yapacağımı bilmiyorum. Bazen cebimde 1 lira olmuyor. Okulda herkesin içinde istediklerinde çocuk rencide oluyor. Vermesem sonra ev-

de sorun yaratıyor. Kendini dışlanmış hissediyor diğer çocuklardan.” Bir lise son sınıf öğrencisi, “güya anayasada eğitim ücretsiz ama niye bir benim gittiğim okullara uğramadı şu ücretsiz eğitim. Anlayacağınız ücretsiz eğitim bizi teğet geçti” derken, bir deri işçisiyse paralı eğitimin geldiği son durumu şöyle özetliyor: “Her şeye para veriyoruz. Çamaşır suyuna kadar biz alıyoruz. Çocuklarımızın sınıflarının temizliğine varana kadar biz ödüyoruz.”

Öğrencilerin ve ailelerinin yaşadığı bu sorunlardan kurtulmanın yolu, eğitimin gerçekten de parasız olmasıdır. Çünkü işçi ve emekçi ailelerin aylık geliri okul masraflarını karşılayamamaktadır. Alınan düşük ücret; kira, mutfak ve sağlık harcamalarını dahi zor karşılamaktadır. Oldukça pahalı olan okul masraflarının da eklenmesiyle işçi ailesinin bütçe açığı artmakta, aileler ne yap-

caklarını bilemez hale gelmektedirler. Her işçi ailesi, baba ya da anne, çalışıyorlarsa ikisi de, masrafların üstesinden gelebilmek için işyerinde fazla mesaiye kaldıklarını, ama buna rağmen bütçe açıklarını kapatamadıklarını dile getiriyorlar. Çocuklarını ve eşlerini görememeleri, sosyal ilişkilerinin bozulması da cabası!

Oysa gerçek anlamda parasız bir eğitim mümkündür. Çünkü milyonlarca işçi ve emekçiden, eğitim için yüksek oranda vergi toplanmaktadır. Bu toplanan paraların önemli bir kısmı silah harcamalarına gidiyor. Bizlerden toplanan vergilerin patronlara aktarılmasına ve silaha harcanmasına karşı çıkmalıyız. İşçilerin silaha değil parasız eğitime, ulaşım, konuta ve sağlığa ihtiyacı var. Silaha değil, eğitime bütçe!

İşçi ve kamu emekçileri sendikaları ve ÜİD-DER haklı olarak **“eğitimin parasız olmasını”** savunuyor. Yaşadığımız sorunun tek çözüm yolu budur! Ancak bu talebin kazanılması için örgütlü mücadele gerekiyor. Eğitim maliyetlerinin her geçen gün artarak işçi ve emekçi ailelerinin sırtına yüklenmesinin temel nedeni örgütsüz oluşumuzdur. Milyonlarca işçi ve emekçi ailesi **eğitimin parasız olması talebiyle** mücadeleye giriştiğinde hükümette hangi parti olursa olsun geri adım atmak zorunda kalacak, bu talebimize boyun eğecektir. ■